

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Departament Instrumentów Środowiskowych

DIŚ-II.440.1886.2024.KN

\$Id_dokumentu

Warszawa, 28-03-2025

Pan

Jakub Krzysztof Smakulski

Prezes

Polskie Stowarzyszenie Stacji Demontażu Pojazdów „AUTO-EKO”

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z 9 września 2024 r. dotyczące zastosowania przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska w odniesieniu do stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji uprzejmie informuję, co następuje.

Wykładnia pojęcia obróbki fizyczno-chemicznej była przedmiotem dyskusji oraz uzgodnień z przedstawicielami właściwych organów ochrony środowiska, jak i z przedstawicielami branży, jednak nadal budzi wątpliwości w odniesieniu do procesów przetwarzania odpadów jakie zachodzą na stacjach demontażu pojazdów.

Niemniej jednak wsłuchując się w argumenty branży, jak również uwzględniając potencjalny wpływ na środowisko poszczególnych rodzajów instalacji do przetwarzania odpadów oraz możliwości ograniczania tych oddziaływań wynikające m.in. z zastosowania konkluzji BAT, MKiŚ przeanalizowało ponownie możliwe warianty zdefiniowania pojęcia obróbki fizyczno-chemicznej, w kontekście obowiązku uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Stanowisko prezentowane przez MKiŚ w zakresie obróbki fizyczno-chemicznej niezmiennie wskazuje, że pojęcie to obejmuje procesy fizyczne, procesy chemiczne jak również kombinację tych obydwu działań. Przyjęcie odmiennego podejścia i zawężenie przedmiotowej definicji wyłącznie do zachodzących łącznie procesów fizycznych i chemicznych stanowiłoby ograniczenie zakresu stosowania regulacji wynikających z dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych¹ (IED). Wynika to z wyjaśnień przekazywanych przez Komisję Europejską, opartych na wytycznych technicznych do Konwencji Bazylejskiej gdzie w zakresie fizyczno-chemicznej obróbki odpadów niebezpiecznych wskazano, że mogą to być procesy chemiczne, fizyczne, mechaniczne jak również kombinacja tych działań. Dlatego też, stanowisko w zakresie ogólnej definicji pojęcia obróbki fizyczno-chemicznej, stosowanego w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska pozostaje niezmiennie.

Przywołane wytyczne techniczne odnoszą się jednak do przetwarzania odpadów niebezpiecznych w konkretnym procesie unieszkodliwiania D9 – czyli obróbce fizyczno-chemicznej, niewymienionej gdzie indziej. Ponadto w toku wymiany informacji z Komisją Europejską doprecyzowano, że postanowienia wynikające z IED oraz dyrektywy w sprawie

¹ Tekst jednolity: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/EU z dnia 24 listopada 2010 w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (OJ L 334, 17.12.2010, p. 17): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0075-20240804>

odpadów², powinny być stosowane w sposób możliwie spójny i bez uszczerbku dla wymagań wynikających z tych aktów prawnych. Kluczowe wymogi i terminologia obydwu dyrektyw są ze sobą powiązane. W efekcie w odniesieniu do postanowień IED dotyczących gospodarowania odpadami, mających ogólny bądź niedoprecyzowany charakter zasadne jest ich interpretowanie w powiązaniu z odpowiednimi przepisami dyrektywy odpadowej, o ile nie narusza to wymagań IED.

Pojęcie obróbki fizyczno-chemicznej odpadów występuje w załączniku I do IED w pkt 5.1b (dla odpadów niebezpiecznych) oraz w pkt 5.3a (ii) (dla odpadów innych niż niebezpieczne). O ile w tym drugim przypadku mowa jest tylko o unieszkodliwianiu odpadów, to pierwszy obejmuje zarówno unieszkodliwianie, jak i odzysk. W pkt. 5.1 załącznika I do IED obróbka fizyczno-chemiczna wymieniona jest obok kilku innych, bardziej skonkretyzowanych procesów przetwarzania odpadów, które mogłyby się mieścić w szeroko pojętej definicji obróbki fizyczno-chemicznej. Dlatego też możliwe jest tu przyjęcie podejścia opartego na postanowieniach dyrektywy odpadowej, a tym samym przepisach ustawy o odpadach³, i doprecyzowanie pojęcia (obróbka fizyczno-chemiczna) poprzez odniesienie do konkretnego procesu przetwarzania odpadów, jakim jest proces D9. Byłoby to także spójne z podejściem widocznym w § 2 ust. 1 pkt 46 rozporządzenia Rady Ministrów⁴, gdzie taki sam proces obróbki fizykochemicznej odpadów utożsamiono z procesem D9.

W związku z powyższym, aby stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji wymagała uzyskania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ust. 5 pkt 1 ppkt c) załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska, obróbka fizyczno-chemiczna powinna stanowić proces unieszkodliwiania D9, a zdolność przetwarzania przekraczać 10 t/d. Tymczasem proces jaki zazwyczaj zachodzi na stacjach demontażu pojazdów to R12 (wymiana odpadów celem poddania ich odzyskowi).

Jednocześnie, potencjalny obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego przez stacje demontażu pojazdów na podstawie ust. 5 pkt 5⁵ załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska może także nie mieć zastosowania, jeżeli sam demontaż nie będzie traktowany jako działanie wskazane w ust. 5 pkt 1 tego rozporządzenia.

Niemniej jednak zwracam uwagę, że każdy przypadek powinien być przeanalizowany indywidualnie, gdyż aby instalacja do magazynowania odpadów niebezpiecznych podlegała pod obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego konieczne jest zaistnienie dwóch kluczowych przesłanek:

- (i) całkowita zdolność magazynowania przekracza 50 ton,
- (ii) magazynowane odpady przekazywane są dalej do odzysku lub unieszkodliwienia z zastosowaniem wskazanych w przepisie działań.

Należy przy tym zaznaczyć, że bez znaczenia jest to gdzie dochodzi do (dalszego) przetwarzania odpadów - czy w miejscu magazynowania odpadów niebezpiecznych czy w innej lokalizacji, np. w oddalonej instalacji. To samo dotyczy skali tego (dalszego) przetwarzania odpadów niebezpiecznych, gdyż nie musi ona przekraczać progów

² Tekst jednolity: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02008L0098-20240218>

³ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2023 poz. 1587)

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)

⁵ Instalacje do magazynowania odpadów niebezpiecznych, w oczekiwaniu na działania, o których mowa ust. 5.1, 5.2 oraz 5.4 i 5.6, o całkowitej pojemności ponad 50 ton, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę w miejscu ich wytworzenia

wskazanych w ust. 5 pkt 1, ust. 5 pkt 2 lit. b oraz w ust. 5 pkt 4 i ust. 5 pkt 6 – ważne jest tu przetwarzanie odpadów z zastosowaniem konkretnych działań. Dlatego też obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego może dotyczyć zarówno magazynowania przedprocesowego, prowadzonego, np. w ramach tej samej instalacji co przetwarzanie odpadów, jak również magazynowania realizowanego w ramach zbierania, gdzie przetwarzanie odbywa się w innej instalacji. Takie podejście wynika wprost z interpretacji Komisji Europejskiej dostępnej za pośrednictwem serwisu internetowego CIRCABC⁶.

Odrębny przypadek stanowią stacje demontażu pojazdów wyposażone w strzępiarki, gdyż obróbka odpadów metalowych w tego typu urządzeniach, w tym m.in. pojazdów wycofanych z eksploatacji i ich części, została wskazana wprost w ust. 5 pkt 3a i 3b załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska.

Jednocześnie informuję, że pozwolenia zintegrowane wydane na bazie „szerokiej” interpretacji pojęcia obróbka fizyczno-chemiczna zachowują ważność, a prowadzący instalacje mogą korzystać z nabytych na ich podstawie praw. Zgodnie z art. 16 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego⁷ decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych. Z kolei na podstawie § 2 i 3 Kpa decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach, a decyzje ostateczne, których nie można zaskarżyć do sądu, są prawomocne.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiśniewski
Zastępca Dyrektora
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości

Pan Marek Goleń, Dyrektor, Departament Gospodarki Odpadami.

⁶ <https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/a48be361-4d5c-4a40-abaf-fe5d5fa0f686/details>

⁷ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U.2024, poz. 572)